

"СРЦЕТО МИ Е ЦРНО, КАКО ШТО МИ Е ЦРНА РУБАТА"

"Секој наш сегашен празник како да не е празник. За секој мој подготвен и поставен ручек неговото место на масата е празно. Како да седнеш да јадеш кога сликата на Борис нè гледа. Ние да јадеме, а него го нема. Каде и да одев бев горда, одев со крената глава, а сега со наведната. Мислам дека сите гледаат во мене. Сите ми велат - зошто Златка тоа да му се случи на Борис. Им одговарам - не ме прашувајте како ми е. Времето не ги лекува раните, тоа само подлабоко ги отвора", вели сопругата Златка.

"Патувањето на претседателот беше одложено за 24 часа. Не ги знам причините зошто и како, но откако се случи несреќата тие 28 часа не можеа да го најдат авионот. Ние имаме толку развиена технологија, како не можеа да го лоцираат претседателовиот авион. Многу е чудно, медиумите кажуваа авионот е исчезнат, а тие ги прогласија за мртви. Ги ставија знамињата на половина копје, објавија ден на жалост, а ние, нивните фамилии сè уште не знаевме што се случува", објаснува синот Јованче.

ВРАТЕНИТЕ ПРЕДМЕТИ ОД ВЕЛИНОВ

Пишува:
Жаклина МИТЕВСКА

Во скопската Општина Илинден живееше Борис Велинов, човекот кој се грижеше за безбедноста на трагично починатиот претседател Борис Трајковски. На кобниот 26 февруари, кога се урна владиниот "кингер", покрај животот на претседателот и другите членови кои го придружуваа на ова патување, згасна и животот на Велинов.

Го посетивме семејството Велинови, неговата сопруга Златка и двете деца Јованче и Милена. Нивните зборови се исполнети со болка и со празнина во душата. Овие тројца најмногу и најдлабоко засекогаш ќе се сеќаваат на Борис Велинов, како на добар човек, прекрасен сопруг, беспрекорен татко.

"Во брак бевме речиси 23 години. Сами со Борис ја гра-

девме куќава. Толку можевме со една плата. Тој настојуваше нам четворицата да ни биде убаво. Многу се грижеше за децата. Сакаше Милена да го заврши училиштето, а Јованче да се вработи (сега тој работи). Се гордееше со ќерката, која е одлична ученичка, дури и секое утро ја носеше на училиште, а и купи и компјутер. Како и секој родител, очекуваше еден ден неговите

деца да основаат свои семејства. Секогаш наоѓаше време да биде со нас. Немаше ден а да не се јави и по десет пати, да праша како сме, што правиме. Сега, кога ќе се вратиме од гробишта, едно влегување дома, Милена прашува: 'да не нè барал некој'. А јас само можам да ѝ одговорам: 'Тој што требаше да нè бара, веќе го нема!' Милена ми кажува дека ги одбегнува раз-

говорите во кои нејзините другарки зборуваат за татковците. Но, ѝ велам: 'ќе зборуваш и ти за својот татко, тој ве сакаше и се грижеше за вас'. Каде и да одеше Борис ни носеше подароци, а секое негово враќање беше исполнето со нежности кон Милена и Јованче", вели Златка.

ПРАЗНИНА

Ја замоливме да се потсети на трагичниот ден.

"Пред да отпатува за Мостар, на 24 февруари Борис со претседателот беше во Струмица, на карневалот. Оттаму ми се јави и ми рече: 'Златка ние ќе дојдеме подоцна, зашто ќе одиме дома кај татко му на претседателот да го посетиме'. Вечерта дојде подоцна, го чекав. По доаѓањето дома ми рече: 'Утре ќе морам да станам рано, треба да одам на пат. Изутрината станав рано, го подготвив за пат, но му се јавија по телефон, кажувајќи му дека патувањето е одложено за другиот ден. На 26 февруари,

БЕА И ДОБРИ ПРИЈАТЕЛИ

во раните утрински часови, се навивме чај, кафе, муабетевме. Бидејќи Јованче беше болен, го прашав дали да одиме на лекар, или да го чекаме него. Борис ми рече: 'направете како што е најдобро'. На Јованче му беше подобро, не отидовме на лекар. Го испратив Борис како и секогаш - со среќен пат, го замолив да се јави... Но, не се јави, оттогаш од него ниту трага ниту глас. Околу 9,30 -10 часот телефонот почна непрекинато да свони. Тоа ме зачути, зошто толку упорно го бараат маж ми. Само што ќе ја затворам слушалката, повторно некој се јавува. На крај, еден негов поранешен колега од пожарната служба каде што претходно работеше Борис, на телефон ме праша - каде е Борис? Му реков на работа, а тој веројатно мислејќи дека е во Собранието, ми рече: 'Авионот на Трајковски се урнал, Бог да ги прости!'. Можеби ако му речев дека е на пат немаше да ми ја каже оваа страшна вест. Колку само болно беше исчекувањето на Борисовото тело. Седум дена, седум ноќи. Дојдоа многу луѓе да ни дадат поддршка, пристигнаа телеграми од пријателите. Оваа, изминатава една година од смртта на мојот сопруг ни беше многу тешка. Секој ден е сè потежок и потежок. Секој ден, секој четврток, секој 26, за нас е кобен. Сè си мислам дека Борис од некаде ќе се појави. Едното дете ќе отиде на училиште, другото на работа. Јас - додава Златка - сум сама. Одам од еден до друг про-

зорец. Штом телефонот ќе зазвони, мислам дека Борис ќе се јави. Секој непознат број кој ќе го видам на идентификаторот, мислам дека тоа е бројот од кој се јавува Борис. Еднаш ни се случи по грешка од мобилен да ни се јави некој од Грција. Помислив дека можеби од некаде тој се јавува. Веднаш го проверивме бројот, човекот кој ни се јавил се извини зошто погрешно го завртел. Но, ние си имаме тешки болки и големи рани".

Златка вели дека на годишниот помен, на гробот на Борис Велинов не дошол никој од државниот врв.

"Изминатава година - додава таа - ниту некој дојде, ниту за нешто нè праша, макар како сме, дали нешто ни треба. Само го вработија Јованче. Милена навистина сè уште е малолетна, но барем да нè прашаа дали и на неа нешто ѝ треба. Ни го вратија извештајот од тековната сметка на Борис. Чудно е: ни вратија ливчиња, човекот не ни го вратија. Со извештајот од тековната сметка можам да потврдам дека Борис навистина бил таму. Ни ги вратија и пенкалото, запалката, за нив не ми е чудно, зашто можеби при ударот на авионот тие некако се нашле надвор од него, ама за извештајот...".

ДРУГАР

За својот татко проговори и синот Јованче.

"Со татко ми многу си живеевме. Тој ми беше како дру-

гар. Нашето семејство имаше нормален, среќен живот. Немавме пари за расфрлање, но тоа што го имавме беше доволно за нас. Секогаш, по работата, го чекав да дојде, да одиме да играме кошарка. Заедно работевме на доградбата на куќата. Ќе ми се јавеше од работа и ќе ми речеше: 'Подготви сè што треба, штом ќе дојдам ќе завршиме'. Сега ми е тешко. Чувствувам голема болка, празнина, го нема веќе човекот кој ни беше столб и потпора. Ние бевме навикнати навечер или на сабајле да се видиме и да си помуабетиме за тоа каде бил минатиот ден, како поминал", вели Јованче.

Тој се потсетува и на банкетот:

"Татко ми беше весел човек. Секој ден, по работа, до-

ми беше татко, туку сите наши пријатели ширум Македонија, никогаш не кажаа лош збор за него. Имаше голем 'мерак' и за мене и за сестра ми. По неговата смрт ме вработија во МВР. Но, тоа не е решение. Некој мислеше - еве го вработивме и ќе се заборава целиот настан. Точно една година како никој не е дојден. Кога се случи трагедијата дојдоа и ни рекоа: што и да ви треба, обратете се, тука сме. Но, до ден денес државниот врв молчи. Мислам дека ако не лично, тогаш претседателот барем можеше да испрати своја делегација, да нè посети, да види дали можеме да преживееме од први до први, дали имаме да јадење, а камоли цвеќе да му остави на татковиот гроб. Ништо не ги интересира, тол-

СЕМЕЈСТВОТО ВЕЛИНОВИ

аѓаше во касарната Илинден (од дома е оддалечена десетина километри), само за да ме види, да ме праша што ми треба. Доаѓаше и со претседателот. Каде ќе доживееш такво нешто, да си војник и во касарната да се гледаш со претседателот на државата. Толку беше горд на мене, каде и да одеше постојано велеше: 'син ми направи вака, направи така'. Многу е чудно што на ваков начин заврши сè ова. Јас го знам татко ми како силен, здрав човек, не паметам кога последен пат бил на лекар. Реткост е да се сретне ваков човек. Ова не го зборувам само затоа што

ку брзо го заборавајќи случајот, како ништо да не се случило".

Златка се вклучува во муабетот и објаснува дека контактираат со останатите семејства, чии најблиски беа во владиниот "кингер".

"Имаме иста болка", вели таа.

Семејството Велинови потсетува како пред 26 февруари годинава им се јавиле од Министерството за надворешни работи за да одат во Мостар.

"Нè повикаа нас како семејство да одиме на местото на трагедијата во Мостар. Цела година не им текна да

се јават, а сега се јавија лично да нè повикаат. Не отидовме. Нормално дека треба да отидеме таму, но ќе одиме приватно, нема потреба некој тоа да ни го организира. Доволно сме оштетени од државата, таа во никој случај нема да ни ја надомести загубата. Наместо нас, на наше место требаше да оди јавниот обвинител Александар Прчевски. Тој таму да го преиспита случајот, зошто јас гарантирам дека за несреќата не се виновни пилотите", вели Јованче.

"Треба да бидам и физички и психички подготвена - доаѓа Златка - за да отидам во Мостар да видам каде загина маж ми. Голем беше резилот за државата, кога ги носеа телата на загинатите на аеродромот. Ние не отидовме, зошто ни рекоа дека нема кој да нè прифати. Никој не нè извести за трагедијата. Од медиумите слушавме како авионот час е најден, час не е".

"Патувањето на претседателот - дополнува Јованче - беше одложено за 24 часа. Не ги знам причините зошто и како, но откако се случи несреќата тие 28 часа не можеа да го најдат авионот. Ние имаме толку развиена технологија, како не можеа да го лоцираат претседателовиот авион. Многу е чудно, медиумите кажуваа авионот е исчезнат, а тие ги прогласија за мртви. Ги ставија знамињата на половина копје, објавија ден на жалост, а ние, нивните фамилии сè уште не знаевме што се случува. Не знам од каде им беа сознанијата. Татко ми не знаеше на мравка да згази. И тој и претседателот беа најдобрите луѓе кои ги познавав".

Јованче раскажува и како Трајковски дошол во Општината Илинден. Велинов го прошетал претседателот во сите тамошни фирми и едноставно немало човек кој не излегол за да се фотографира со него.

"Секоја втора куќа во Оп-

ВЕЧНИОТ ДОМ НА БОРИС ВЕЛИНОВ

штина Илинден има слика со претседателот. Трајковски одеше пеш, се поздравуваше со луѓето, а обезбедувањето трчаше по него. Тој не се преценуваше. Татко ми раскажуваше дека Трајковски никогаш никого не навредил и секогаш се грижел за луѓето од неговиот Кабинет. Повеќе пати го прашував татко ми што ќе прави ако Трајковски не победи на наредните избори. Тој, како и другите луѓе, велеше дека претседателот е поврзан со татко ми и дека ако Трајковски не ги добие изборите, тој ќе се грижи за неговото обезбедување. За две години требаше да оди во пензија со бенифициран стаж".

Трајковски и Велинов биле и приватно блиски. Често пати се случувало Борис Велинов да работи на куќата, а штом ќе се јавел Трајковски да одат на кошарка или одбојка, Велинов ја оставал работата, а претседателот испраќал возило да го земе од дома.

Сопругата се потсетува кога заедно со Борис оделе на кошарка, но и на другите нивни заеднички моменти.

"Кога се зедевме со Борис, тој ме носеше да го гледам како игра кошарка, и нормално навивав за него. Потоа почна да оди со Јованче. Уба-

во си живеевме. Одевме по недела-две кај моите во Србија. Всушност, и Борис потекнува од таму, но многу ја сакаше Македонија и секогаш на сите прослави во Србија пееше само македонски песни. Борис не се преценуваше затоа што работи кај претседателот, контактираше со сите", вели Златка.

Борис Велинов беше гордост за семејството. Орден за неговата храброст е и интернационалната диплома за обезбедување која ја издава Американската тајна служба, а ја добил во ноември 2003 година, откако претходно посетувал обука која се вршела во Македонија, при што покажал одлични резултати.

Таткото ѝ недостасува и на Милена. Таа вели:

"Тато нè сакаше сите, но мислам дека мене најмногу. Се гордееше со мене".

Семејството Велинови често одело на излети, а Борис многу сакал да подготвува скара. Денес, за ова семејство, празниците без него се тешки.

"Лани на Бадник, Борис беше на пат со претседателот. Подготвив лепче со паричка, кое го скршивме во 5 до 12, зашто го чекавме да се врати. Оваа година паричката ѝ се падна на Милена. Секој наш сегашен празник како да не е празник. За секој мој подготвен и поставен ручек него-

вото место на масата е празно. Како да седнеш да јадеш, кога сликата на Борис нè гледа. На 10 април минатата година требаше да наполни 43 години. Омилена му беше киселата вода. Децата ќе ме прашаа: 'Мамо, што да му купиме на тато за роденден'. Ќе им речев: 'Кисела вода'. Ќе отидеше Милена и ќе купеше. Оваа Нова година Јованче остана дома, заедно да ја дочекаме. Знаам дека и децата се тие кои треба да ми ја честитаат, но ми недостасува честитката од мојот сопруг", вели Златка.

"Кога ја слававме славата или именденот 'Свети Јован' - дополнува Јованче - во куќава имаше повеќе од 100 луѓе, колеги, пријатели, уште кој ли не доаѓаше, како да се правеше свадба. Оваа година никому не му текна да се јави и да ми го честита именденот. Ние не го слававме, но барем да се јавеа. Само дојдоа моите другари, на кафе".

На крајот од разговорот Златка низ солзи објаснува: "Додека беше жив Борис, имав грб, имав слобода во куќата. Вратата беше отворена до 2-3 часот наутро, а сега се заклучуваме во 18 часот. Нема слобода, тешко им е на децата, мене уште потешко, толку млад да загине, ништо да не види. Барем Милена да завршеше училиште, Јованче да направеше свадба... Каде и да одев бев горда, одев со крената глава, а сега со наведнатата. Мислам дека сите гледаат во мене. Сите ми велат - зошто Златка тоа да му се случи на Борис. Им одговарам - не ме прашувајте, како ми е. Времето не ги лекува раните, тоа само подлабоко ги отвора. Мислам дека срцето ми е црно, како што ми е црна рубата. Му направивме убав споменик на Борис, но требаше да направиме други работи. Еве, доаѓа пролет сите излегуваат надвор. Јас седам во соба како некој да ми забранил да се појавам. Барем децата нека се живи и здрави".

Го посетивме и вечниот дом на Борис Велинов. Запаливме свеќа во негова чест и почит. Слава му.